

KLASİKLEŞMİŞ ÖYKÜLER VE
ÇAĞDAŞ YAZARLARIN ÇÖZÜMLEMELERİYLE

Öyküleriyle:

Guy de Maupassant
Anton Çehov
Virginia Woolf
Sabahattin Ali
Ömer Seyfettin
Sait Faik Abasıyanık
Memduh Şevket Esenal

Öykü çözümlemeleriyle:

Feyza Hepçilingirler
Hülya Soyşekerci
Mehmet Atilla
Barış İnce

Deli

Öykü **Atlası**

ÖYKÜ ATLASI

© 2025, Tudem Yayın Grubu
1476/1 Sok. No:10/51 Alsancak-Konak/İZMİR

HAZIRLAYAN: Hül̈ya Soyşekerci, Barış İnce

EDİTÖR: Onur Çandır, Burhan Düzçay

DÜZELTİ: Kübra Sürek, Seza Özdemir

RESİMLEYEN: Zeynep Özatalay

KAPAK VE SAYFA TASARIMI: Helinsu Cengiz

BASKI VE CİLT: Ertem Basım Yayın Dağıtım San. Tic. Ltd. Şti.
Başkent Organize San. Bölgesi 22 Cad. No:6 Malıköy, Temelli/Ankara
Tel: 0312 640 16 23

Birinci Baskı: Eylül 2025 (2000 adet)

ISBN: 978-625-6084-18-6

Yayınevi sertifika no: 45041

Matbaa sertifika no: 48083

Tüm hakları saklıdır. Bu yayının hiçbir bölümü, yayıncının önceden yazılı izni olmaksızın tekrar üretilemez, bir erişim sisteminde tutulamaz, herhangi bir biçimde elektronik, mekanik, fotokopi, kayıt ya da diğer yollarla iletilemez, çoğaltılamaz.

DELİDOLU, Tudem Eğitim Hizmetleri San. Tic. AŞ'nin tescilli markasıdır.

Öykü Atlası

Deli

İçindekiler

Nedir Bu Öykü?	7
Öykü ve Roman Arasındaki Farklar	10
Nasıl Ortaya Çıktı?	11
İnsanlığın İlk Hikâyeleri: Efsaneler	11
Ulusların Edebiyatının Kaynağı: Destanlar	12
Anlatı ya da Tahkiyeden Hikâyeye	14
Hikâyelerden Modern Öyküye	15
Batı'da Öykü	16
Memurun Ölümü - Anton Çehov	21
Çözümleme: Çok Yaşa Çervyakov! - Barış İnce	25
Türk Edebiyatında Öykü	34
Modern Öykünün Edebiyatımızdaki Gelişimi	36
Cumhuriyet Döneminde Öykü	38
Ses - Sabahattin Ali	41
Çözümleme: Ali'nin Kırk Sazı - Feyza Hepçilingirler	53

Öykü Tazrları 1: Olay Öyküsü	64
Gerdanlık - Guy de Maupassant	67
Çözümleme: Bir İhtışamın Trajedisi - Mehmet Atilla	79
Öykü Tazrları 2: Durum Öyküsü	90
Hayat Ne Tatlı - Memduh Şevket Esendal	95
Çözümleme: Her Şey Yerli Yerinde - Mehmet Atilla	101
Öykünün Unsurları	111
Öykünün Anlatıcısı	116
Perili Köşk - Ömer Seyfettin	119
Çözümleme: Perili Köşkün Gizemi - Hülya Soyşekerci	127
Anlatım Teknikleri	143
Anlatmak-Göstermek	143
Göstermenin En İyi Yolu: Diyalog	145
İç Konuşmalar: Bilinç Akışı-İç Monolog	148
Takdim - Virginia Woolf	153
Çözümleme: Koca Binaların Gölgesinde Bir Kadın - Barış İnce	159
Öykünün Verdiğı Lezzet	167
Öyküde Kimi Teknikler	170
Sinağrit Baba - Sait Faik Abasıyanık	173
Çözümleme: Akıllı Balık - Feyza Hepçilingirler	177

“ Öykü yazarı, ”

*öyküyü tek ve benzersiz bir
etki yaratacak şekilde kurgular.*

Bu etkiye dayalı olmayan hiçbir sözcüğü yazmamalıdır.
Şiirde olduğu gibi gereksiz kısalıktan ama özellikle
uzunluktan kaçınmalıdır.*

---

*Edgar
Allan Poe

Nedir bu öykü?

Gerçekte olması mümkün olayların ve durumların; kişi, yer, zaman belirtilerek okuyanda güzellik duygusu yaratacak şekilde işlendiği kısa edebî metinlere öykü adı verilir.

Öykü, edebiyat sanatı içinde yer alan bir türdür. Romana göre daha kısa, daha yalın ancak daha yoğundur. Öykü yazarı ve eleştirmen Feyza Hepçilingirler’in belirttiği gibi, “Roman yazıyorsanız ne yer sınırınız vardır ne de zaman sınırınız. Döner dolaşır yeniden vurgularsınız, en etkileyici anlatımı aramak ve bulmak için bütün sayfalar sizindir. Öykü öyle mi ya? Ne yapacaksanız üç beş sayfa içinde yapmak zorundasınız. Uyandırmak istediğiniz duyguyu bir çırpıda aktarabilmeniz için öyküde söz büyücüsü olmanız gerek.”¹

Burada “söz büyücüsü olmak”tan kastedilen, öykü yazarken dili olabildiğince yoğun, güzel, etkili ve amaca uygun olarak kullanmayı başarmaktır. Öykünün temel taşı dildir; öykü, dil üzerine inşa edilir. Öyküdeki ve diğer edebiyat türlerindeki dil, günlük konuşma dilinin ötesindedir; yazar, kendi bakış açısına göre edebiyat sanatlarına da başvurarak öykü metnini anlam yönünden zenginleştirir ve derinleştirir. Öyküde, yazarın kâğıt üzerinde yarattığı bir dünya vardır; buna “kurmaca dünya” diyoruz. Öyküyü okurken anlatılan olay, durum ve kişileri zihninizde canlandırır, bize gösterilen ve dil aracılığıyla oluşturulan kurmaca dünyanın içine girer, o dünyayı sanki gerçekmiş gibi ilgiyle okuruz.

---

¹ Feyza Hepçilingirler, *Öyküyü Okumak*, Kırmızı Kedi Yayınevi, 2016, s.10.

Öykü yazarı, anlatmak ya da göstermek istediklerini en kısa, en açık ve en etkili biçimde ifade eder.

Öyküde olay, fazla genişletilmeden anlatılır; olaya katkısı olmayan kişilere yer verilmez.

Öykü metni, gereksiz sözcüklerden uzak olmalıdır. Yoğun, etkili bir anlatım, öyküde bir akışkanlık ve ritim oluşturur.

Öykünün konusu, kimi zaman gerçek yaşamdan alınabilir; kimi zaman da yazar, olay ya da durumları zihninde kurgular.

KLASİKLEŞMİŞ ÖYKÜLER VE
ÇAĞDAŞ YAZARLARIN ÇÖZÜMLEMELERİYLE

Öykü Atlası

Öyküleriyle:

Guy de Maupassant - Anton Çehov - Virginia Woolf - Sabahattin Ali
Ömer Seyfettin - Sait Faik Abasıyanık - Memduh Şevket Esenal

Öykü çözümleriyle:

Feyza Hepçilingirler - Hülya Soyşekerci - Mehmet Atilla - Barış İnce

İnsanlığın ilk hikâyelerinden bu yana pek çok şey değişti. Efsaneler, destanlar modern bir kalıba girdi. Adına da öykü dendi. Romandan farklı olarak kısa, vurucu ve bir o kadar da yoğun bir edebî tür açığa çıktı. Düzyazının şiiriydi sanki! Bazı öykülerde olay öne çıktı, bazılarında ise kısacık bir zaman dilimindeki ruh hâlleri. Kimi yazarlar “ben” diye başladı söze, kimileri ise “o”. Kim yazarsa yazsın anlatılan, tüm insanlığın öyküsü oldu.

Öykü, dünyada ve ülkemizde yepyeni tekniklerle bambaşka bir güce kavuşurken klasikleşmiş eserleriyle o gücü büyüten isimler de var. *Öykü Atlası*, işte o ustaların klasikleşmiş öykülerinden örnekler sunuyor. Ancak bu öyküleri yayımlamakla yetinmiyor. Ülkemizin yaşayan önemli edebiyatçılarından, o metinleri çözümlerini de istiyor ve onları da okurlarla buluşturuyor. Böylece kitap; öykü tekniklerini, türün tarihini ve gelişimini, hareketli şekil, resim ve tablolarla sunarken edebî lezzetten de ödün vermiyor.

Öykü Atlası, büyük bir emekle hazırlanmış, yıllar boyu başvurulacak bir kaynak.

delidolu.com.tr
f x i delidolukitap
Delidolu Yayınları

ISBN: 978-625-6084-18-6

9 786256 084186